

การประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม
ของนักเรียนโรงเรียนชุมชนบ้านแม่ต๋าน(ราษฎร์บำรุง)
ตำบลแม่ต๋าน อำเภอลำดอง จังหวัดตาก

นายสุเชษฐ์ รัตนเสถียร
ผู้อำนวยการสถานศึกษา

โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ต๋าน(ราษฎร์บำรุง)
ตำบลแม่ต๋าน อำเภอลำดอง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาทาก เขต ๒

ชื่อผลงานวิชาการ การประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน
โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ต๋าน(ราษฎร์บำรุง)
ตำบลแม่ต๋าน อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก

ผู้ประเมิน นายสุเชษฐ์ รัตนเสถียร
หน่วยงาน โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ต๋าน(ราษฎร์บำรุง) อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผล การประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม
ของนักเรียนโรงเรียนชุมชนบ้านแม่ต๋าน(ราษฎร์บำรุง) จำนวน 4 ด้านคือความเหมาะสม ของบริบท
ของโครงการเกี่ยวกับความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ของโครงการกับนโยบายของ
กระทรวงศึกษาธิการ นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นโยบายของ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาทาก เขต 2 นโยบายโรงเรียน และความต้องการจำเป็น
ของโรงเรียน ความเหมาะสมของปัจจัยเบื้องต้นของโครงการเกี่ยวกับความเหมาะสม/เพียงพอของ
โครงการย่อย 4 โครงการ เกี่ยวกับวิทยากร งบประมาณ ระยะเวลา สถานที่ วัสดุอุปกรณ์
ความรู้ความสามารถของคณะทำงาน การสนับสนุนของฝ่ายบริหารโรงเรียน ผู้ปกครอง และ
บุคลากรในชุมชน ความเหมาะสมของ กระบวนการดำเนินงานตามโครงการเกี่ยวกับความร่วมมือของ
คณะทำงานและผู้เกี่ยวข้อง ปฏิทินการปฏิบัติงาน บทบาทหน้าที่ ขั้นตอน จุดเด่น จุดด้อย การ
นิเทศติดตามผลและสิ่งที่ต้องแก้ไขในการดำเนินงาน และเพื่อ เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการ
เกี่ยวกับ พฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน ด้านความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์
ความมีเหตุผล ความกตัญญูกตเวที ความมีวินัย ความเสียสละ ความสามัคคี ความประหยัด การ
พึ่งตนเอง ความขยันหมั่นเพียรและความเมตตา ความพึงพอใจของบุคลากรในชุมชนที่มีต่อโครงการ
พัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนซึ่งได้แก่ โครงการเข้าค่ายอบรมคุณธรรม โครงการธนาคารความ
ดี โครงการเข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา โครงการสร้างเสริมคุณธรรมประจำวันพระ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ หัวหน้ากลุ่มสาระ ครู-บุคลากร
ทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องหรือรับผิดชอบกิจกรรมในแต่ละโครงการย่อย คณะกรรมการติดตามและ
ประเมินผลแต่ละโครงการ นักเรียนและผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนชุมชนบ้านแม่ต๋าน(ราษฎร์บำรุง)
ปีการศึกษา 2559 บุคลากรในชุมชนในเขตบริการของโรงเรียนชุมชนบ้านแม่ต๋าน(ราษฎร์บำรุง)
รวมจำนวนทั้งสิ้น 132 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามที่ผู้ประเมินได้สร้างขึ้น จำนวน 6 ฉบับ ข้อคำถาม
เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีการ
ประมาณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเที่ยง
ของแบบสอบถามพฤติกรรมของนักเรียนด้านคุณธรรมจริยธรรม เท่ากับ 0.83 ค่าความเที่ยงของ
แบบสอบถามความพึงพอใจของบุคลากรในชุมชนที่มีต่อโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของ
นักเรียนโรงเรียนชุมชนบ้านแม่ต๋าน(ราษฎร์บำรุง)เท่ากับ 0.89 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่า
ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเที่ยง และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษา พบว่า

1. ผลประเมินบริบทของโครงการเกี่ยวกับความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ของโครงการ กับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ตาก เขต 2 นโยบายโรงเรียน และความต้องการจำเป็นของโรงเรียนมีความสอดคล้องอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเนื่องจากการวางแผนจัดทำโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองกระทุ่ม ได้มีการศึกษากรอบนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน วิเคราะห์สภาพปัจจุบันและปัญหาของโรงเรียนทั้งภายนอกและภายใน ประเมินสถานภาพของโรงเรียน เพื่อหาความต้องการจำเป็น แล้วจัดวางทิศทางการพัฒนา กำหนดเป็นนโยบายโรงเรียนในด้านการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมที่ชัดเจน แผนงานโครงการ และรายละเอียดของโครงการต่าง ๆ เกิดขึ้นจากการร่วมคิด ร่วมทำของคณะกรรมการ กระบวนการดังกล่าวสอดคล้องกับกระบวนการจัดทำแผนกลยุทธ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ว่าการจัดทำแผนกลยุทธ์ให้ประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล คือ การมีส่วนร่วมในการดำเนินการของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ประเมิน และจัดวางทิศทางการจัดการศึกษาของโรงเรียน

2. ผลการประเมินปัจจัยเบื้องต้นของโครงการ พบว่า มีความเหมาะสม/เพียงพอ อยู่ในระดับมากทุกโครงการ มีรายการที่มีความเหมาะสม/เพียงพอในระดับมากที่สุด คือ การสนับสนุนของฝ่ายบริหารและการสนับสนุนของผู้ปกครองและบุคลากรในชุมชน ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากความละเอียดรอบคอบในการวางแผนทุกขั้นตอน มีการศึกษาและใช้ข้อมูลประกอบการวางแผนทุกโครงการ แต่ละโครงการย่อมมีรายละเอียดที่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติที่ชัดเจน นอกจากนี้ เมื่อปฏิบัติตามโครงการแล้ว จะมีการตรวจสอบและประเมินทุกขั้นตอน นำผลการประเมินมาวิเคราะห์ พิจารณาหาสาเหตุข้อบกพร่อง และปรับปรุงแก้ไขทุกกิจกรรม ดังนั้น ปัจจัยเบื้องต้นของโครงการจึงมีความเหมาะสม/เพียงพอมากขึ้น โดยเฉพาะในด้านการสนับสนุนของฝ่ายบริหารและการสนับสนุนของผู้ปกครองและบุคลากรในชุมชน นับเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้ปัจจัยเบื้องต้นของโครงการทุกโครงการมีความเหมาะสม/เพียงพอมากขึ้น

3. ผลการประเมินกระบวนการดำเนินงานตามโครงการ พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และระดับมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากความชัดเจนของโครงการที่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้ทุกกิจกรรม จึงมีการดำเนินการตามแผนอย่างต่อเนื่อง ความสามารถในการบริหารโครงการทำให้การนิเทศ ติดตาม ดูแล และให้ขวัญกำลังใจ ในการทำงาน ทำให้เกิดความร่วมมือของคณะทำงานแต่ละโครงการและผู้เกี่ยวข้อง การประเมินผลระหว่างปฏิบัติงาน การหาจุดเด่น จุดด้อยของแต่ละกิจกรรม และนำผลการประเมินมาปรับปรุงการปฏิบัติงานทำให้กระบวนการดำเนินงานมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลมาก

4. ผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการ

4.1 ด้านพฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน พบว่า นักเรียนมีการปฏิบัติเกี่ยวกับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมในด้านความรับผิดชอบ ความมีเหตุผล ความมีวินัย ความเสียสละ ความสามัคคี การประหยัด การพึ่งตนเอง ความขยันหมั่นเพียร ความเมตตา อยู่ในระดับมาก และมีการปฏิบัติเกี่ยวกับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมในด้านความกตัญญูกตเวทียู่ในระดับมากที่สุด

ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากนักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมตามโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนชุมชนบ้านแม่ต๋าน(ราษฎร์บำรุง) อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง อาทิ โครงการสร้างเสริมคุณธรรมประจำวันศุกร์ ซึ่งมีลักษณะการจัดให้นักเรียนได้สวดมนต์ไหว้พระและนั่งสมาธิปฏิบัติธรรมทุกวันศุกร์ โครงการเข้าค่ายอบรมธรรม โครงการธนาкарความดี โครงการเข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา ซึ่งกิจกรรมของโครงการต่าง ๆ ดังกล่าว ล้วนเป็นกิจกรรมที่เสริมสร้างและพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม พัฒนานักเรียนให้รู้จักและเข้าใจตนเอง รักและเห็นคุณค่าของตนเองและผู้อื่น

4.2 ด้านความพึงพอใจของบุคลากรในชุมชนที่มีต่อโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนชุมชนบ้านแม่ต๋าน(ราษฎร์บำรุง)พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดให้มีโครงการเข้าค่ายอบรมธรรม มีความพึงพอใจที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากบุคลากรในชุมชนมีส่วนร่วมรับรู้ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมจากการประชาสัมพันธ์โครงการของโรงเรียน มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม การแก้ไขปัญหาให้นักเรียน มีส่วนร่วมในการสนับสนุนงบประมาณ และการอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการดำเนินงานของโครงการ นอกจากนี้ยังได้รับทราบการรายงานผลการเรียน ความประพฤติของนักเรียน และการได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติของโรงเรียน ผู้บริหาร ครู – บุคลากรทางการศึกษา และนักเรียน ทั้งด้านวิชาการ ด้านคุณธรรมจริยธรรมจากโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ ต่อเนื่องและเป็นระบบ